

6. Organizace archeologického výzkumu (s důrazem na záchrannou archeologii)

1. Faktory ovlivňující charakter a strategii výzkumu:

Vnější faktory: jsou určeny především záměry stavebníka

- druh stavebního zásahu; finanční, časové a personální zabezpečení, legislativní vazby, staické podmínky, ...

Zásahy dle rozsahu a druhu stavby:

- Bodové – šachty, statické sondy, opravy IS, vrty a piloty
- Liniové – IS hloubené shora a IS ražené štolou, podezdívky a odvlhčovací výkopy
- Plošné – nově zahloubené stavby, úpravy terénů

Archeologické faktory: geomorfologie a geologie lokality, stav zachování terénu, stav poznání, ...

2. Vytyčení cílů výzkumu - důležitá je hierarchizace na základě stanovených priorit (obecně stanovené priority např. – 1. bezpečnost, 2. odbornost, 3. hospodárnost, ...; v rámci odborných cílů např. paleolit, středověk, renesance, recent;

tj. přednost zřejmě může mít pečlivá dokumentace základů pravěkého, nebo středověkého zahloubeného obydlí před podrobnou exkavací barokního kanálu, ...)

3. Výzkumní tým a jeho složení (závisí přirozeně od velikosti a významu výzkumu)

- *tj. např. od 1A + 1 TS*
- *přes 1 A + 1 AV + 1 TS + 5 TP*
- *2 A + 3 AAV + 10 TS + 40 TP (v tomto případě – vedoucí archeolog, zástupce, tři asistenti pro terénní dokumentaci, pro základní evidenci nálezů, a pro technické zabezpečení výzkumu; archeolog je zde přirozeně spíše manažerem a ne „preparátorem-specialistou“;*
- neoptimálnější patrně kombinace dle dílčího členění plochy a jejich vedení terénními specialisty a vedení asistentů jednotlivých „různých“ úseků výzkumu

4. Časový a personální harmonogram a kontrolní mechanismy – časové vedení firmy, stavba, stavebník na KD, finanční především váš nadřízený (hlavně reálně, počítat s rezervou – to mohou být i víkendy, pokud jste schopni zabezpečit provoz výzkumu);

- jinak pravidlený styk s investorem a stavbou neslouží pouze ke kontrole, nýbrž i k hladšímu řešení nejrůznějších problémů na ploše výzkumu

5. Odborné kontrolní mechanismy –

- Vnitřní - supervizor projektu, interní porady, interní komise
- Vnější – odborné archeologické komise, skupina koreferentů, resp. externí supervizor projektu

6. Administrativa archeologického výzkumu (zákonné normy a jiné předpisy, deník výzkumu, plán lokality spolu s harmonogramem, pověření různými úkoly, předávací protokoly na části výzkumu či na pracovní prostředky, evidence vykopaných ploch se jmény odpovědných pracovníků, povolení vstupu na pracoviště, zápisy z kontrolních dnů, zápisy z komisí, ...)

7. BOZP – (právní normy, zásady školení, právní pomoc, zásady první pomoci a řešení krizových situací – přirozeně opět dle priorit, (např. lidské zdraví pracovníků má přednost před jakoukoliv památkou, ...)

8. Styk s veřejností, médii během trvání terénní části archeologického výzkumu – opět slouží k objasnění společenských cílů výzkumu

- typy výzkumů (prospekce nedestruktivní, destruktivní, zjišťovací výzkum, ověřovací, záchranný, záchranný předstihový, systematický, **systematický záchranný**)
- „správná volba“ a použití typu výzkumu, kombinace jednotlivých typů výzkumů
- plán lokality, čtvercová síť, nivelace (totální stanice a digitalizace)
- lokalizace a vytyčení odkryvu a jeho jednotlivých částí
- techniky terénního odkryvu dle typu a cílů archeologického výzkumu, skrývka a preparace
- použití těžební techniky a dopravních prostředků, použití jiných technických prostředků k zajištění archeologického výzkumu (zastřešení, rampy, čerpadla, pažení výkopů, ...)
- předběžná evidence archeologických nálezů a vzorků a jejich přechodné uložení

1.